

Algemene introductie les

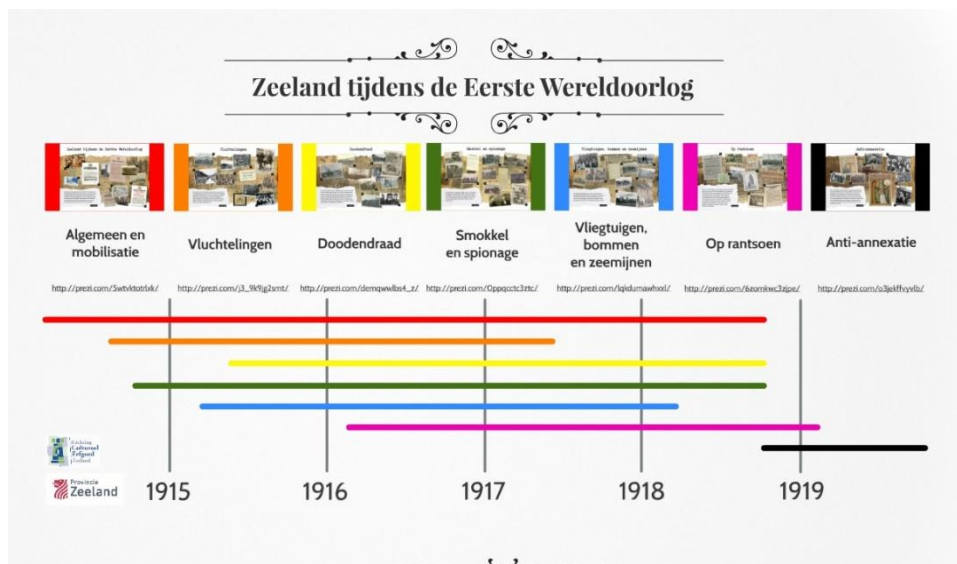
De algemene introductie les activeert de voorkennis van de leerlingen over de Eerste Wereldoorlog. Zie ook de geschiedenismethode les en

- Canonvenster WO I entoen.nu met filmpjes p.o. en v.o.
- Landelijke website eerstewereldoorlog.nu
- Website SSEW
- Omroep Zeeland, aflevering 1 [Zeeland tijdens de Eerste Wereldoorlog](#)

De WO I voorkennis wordt geactiveerd door te vragen over (het ontstaan van) de oorlog: de Oostenrijkse troonopvolger Frans Ferdinand werd vermoord, verstoord machtsevenwicht, de bondgenootschappen, het begrip neutraliteit, loopgraven, gifgas, het gebruik van dieren,

Prezi-presentatie

De Prezi-presentatie opent met de tijdbalk, die de loop van de oorlogsgeschiedenis toont. Via de links onder de thema's wordt de Prezi per thema gestart. De laatste dia van iedere Prezi-presentatie geeft meer informatie, zoals de geografische spreiding of een tijdlijn. Deze informatie wordt met een nieuwe Prezi-presentatie gegeven.

[Prezi-presentatie Zeeland tijdens de Eerste Wereldoorlog](#)

0. Zeeland tijdens de Eerste Wereldoorlog

Na de fatale aanslag op aartshertog Frans Ferdinand van Oostenrijk op 28 juni 1914 ontstaat grote onrust in Europa. Eind juli dreigt een oorlog tussen twee machtsblokken. Duitsland, Oostenrijk-Hongarije en het Ottomaanse Rijk staan tegenover Frankrijk, Groot-Brittannië en Rusland. De oorlog die kort daarop uitbreekt duurt vier jaar en gaat de geschiedenis in als de Eerste Wereldoorlog.

Nederland kiest geen partij. Het is neutraal en het doet er alles aan om dit zo te houden. Toch roept de regering eind juli 1914 500.000 volwassen mannen op om de grenzen te verdedigen. Ze moeten voorkomen dat Duitse soldaten Nederland binnenvallen. Een deel van de soldaten moet naar Zeeuws-Vlaanderen, want daar grenst de provincie Zeeland aan België. Vanaf begin augustus veroveren Duitse soldaten in zes weken tijd België, behalve een stukje in het zuidwesten van het land, achter de rivier de IJzer. In vier jaar tijd sneuvelen daar in de loopgraven honderdduizenden soldaten.

Zeeland ligt op nauwelijks 70 kilometer van het Belgische slagveld. Ver af, maar toch dichtbij. Aan tal van zaken is ook in Zeeland te merken dat het oorlog is: overal soldaten, honderdduizenden vluchtelingen, een dodelijke elektrische grensafsluiting, vergissingsbombardementen op Nederlands grondgebied, levendige smokkel en gebrek aan levensmiddelen.

Meer informatie over dit thema.....

[Zeeuwse Ankers - mobilisatie](#)

[Zeeuwse Ankers - internering](#)

Startpagina [Zeeland tijdens de Eerste Wereldoorlog](#)

De leerlingen bekijken de [Prezi](#) presentatie. De vragen van de Kijkwijzer bronnen (docentenhandleiding pagina 4) kunnen daarbij gesteld worden.

Bij de lesideeën staan meer bronnen. Attendeer de leerlingen steeds op de bronnen bij het maken van de opdrachten.

Algemeen verhaal

[Zeeland tijdens de Eerste Wereldoorlog, algemeen en mobilisatie](#)

Opdrachten p.o.

Na de introductie door de docent maak je een woordveld met in het midden 'Eerste Wereldoorlog'. Probeer zoveel mogelijk begrippen, gebeurtenissen, jaartallen, namen en landen te herinneren uit het verhaal van de introductie les en zet die in je woordveld.

Je mag ook foto's en ander bronmateriaal opplakken. Schrijf er bij wat het is en waar de bron vandaan komt.

[entoen.nu WO I Nederland](#)

Test je kennis over WO I [Quiz](#)

Opdrachten v.o. onderbouw

Verzamel afbeeldingen op Pinterest. Maak met een groepje een collage met een tijdbalk.

Zoek op www.europeana.eu in totaal 8 afbeeldingen over verschillende onderwerpen uit de Eerste Wereldoorlog. Zijn er ook afbeeldingen bij uit Zeeland denk je? Bespreek met je medeleerlingen welke onderwerpen jullie allemaal gevonden hebben. Zoek de achtergrondinformatie over deze onderwerpen op en schrijf het er bij. Zet de afbeeldingen op een tijdbalk.

Geef met een rode streep onder ieder onderwerp aan welke onderwerpen ook voor Zeeland golden. Kijk daarvoor op [Zeeuwse Ankers](#) en 'gerelateerde verhalen' aan de rechterkant van de pagina. Presenteer met je groepje wat je gevonden hebt.

entoen.nu WO I Nederland

Test je kennis over WO I [Quiz](#)

Opdrachten v.o. bovenbouw

Oriënteer jezelf over WO I door de bronnen te bekijken;

[Schooltv WO I](#)

Eerstewereldoorlog.nu

[Studiecentrum Eerste Wereldoorlog](#)

Test je kennis over WO I [Quiz](#)

Hoofdvragen:

Hoe kon deze oorlog ontstaan? Hoe verliep deze oorlog? Denk je dat deze oorlog te voorkomen was? Wat merkte Zeeland van de oorlog?

Bedenk zelf deelvragen.

Bronnen WO I Zeeland:

[Zeeuwse Ankers](#)

[Zeeuws Archief](#)

[Gemeentearchief Goes](#)

[Gemeentearchief Goes panelen WO I](#)

[Gemeentearchief Schouwen-Duiveland](#)

[Gemeentearchief Schouwen-Duiveland ppt WO I](#)

[Beeldbank Zeeland](#)

[Omroep Zeeland Zeeland tijdens WO I](#)

Mobilisatie

Toen duidelijk werd dat er een oorlog zou uitbreken, mobiliseerde Nederland op 1 augustus zijn leger. Je kon maar nooit weten.....

Er brak paniek uit. Dat zou wel eens kunnen betekenen dat ook Nederland bij de oorlog betrokken zou kunnen raken. Alle mannen tot 40 jaar die ooit in dienst geweest waren moesten weer het leger in. Het leger vorderde paarden en automobielen.

Mensen haalden hun geld uit de ouwe sok en sloegen aan het hamsteren.

Bronnen op Zeeuwse Ankers:

[Omroepzeeland Mobilisatie](#) (TV uitzending 5 min)

[Afkondiging staat van oorlog](#)

[Ansichtkaart gemobiliseerde soldaten](#)

[Ansichtkaart mobilisatie tekst](#)

[Ik heb mijn hart in Zierikzee verloren, tekst](#)

[Ik heb mijn hart in Zierikzee verloren lied](#)

[Krantenartikel Inkwartiering](#)

[Geschiedenis mobilisatie door v.d. Hoeven](#)

Opdrachten p.o. en onderbouw v.o.

Mobilisatie. Er kwamen Nederlandse troepen in de stad, die Nederland moesten verdedigen, want er zou ook hier best eens oorlog kunnen komen. De soldaten werden vaak ingekwartierd. De inwoners van de stad moesten 2, 3, of zelfs 4 onbekende soldaten in huis opnemen en voor een deel ook verzorgen. Zo was dat tussen 1914 en 1918.

Maak deze opdracht met een groepje van drie leerlingen. Schrijf eerst op wat 'mobilisatie' en 'inkwartiering' betekent. Stel, er worden in jouw gezin soldaten ingekwartierd. Wat zou dat betekenen voor jullie gezin? En wat betekent het voor de soldaten? Bedenk voor- en tegenargumenten met je groepje en breng die argumenten in tijdens een klassendiscussie of speel het onderwerp uit in een rollenspel.

[Omroepzeeland Mobilisatie](#) (TV uitzending 5 min)

Opdrachten v.o. bovenbouw

Nederland was neutraal. Waarom brak er paniek uit toen Nederland op 1 augustus het leger mobiliseerde? Waarvoor werden de soldaten ingezet? Wat betekende het voor de soldaat, zijn gezin, zijn bedrijf of werk, dat hij gemobiliseerd werd? In steden en dorpen moeten inwoners 2, 3, of zelfs 4 onbekende soldaten in huis opnemen en voor een deel ook verzorgen (inkwartieren).

Opdracht. Schrijf een dagboekbladzijde in het 'Dagboek van soldaat(naam)', waarin je de situatie van de gemobiliseerde soldaat beschrijft. Wat betekende het ingekwartierd zijn voor het gezin waar de soldaat verbleef?

[Omroepzeeland Mobilisatie](#) (TV uitzending 5 min)

[Soldatenverzen](#)

[NPO geschiedenis Mobilisatie Nederland](#)